

Kirjailija Keränen Tartosta – Hupeliin vuoden 2017 alussa

Kun liikun Suomessa ja ihmiset kyselevät kulttuuripiireissä mikä olen miehiäni, vastaan nykyisin, että suomen kielen opettaja Tartosta. Oikeasti olen kirjailija. Tein alussa sen virheen, että vastasin kysymykseen rehellisesti, jonka jälkeen alkoi typerä kurkoilu tyyliin - älä puhu palturia, mikä kirjailija sä kuvittelet olevas, en oo ikinä kuullu susta mitään jne. Tilanne ei muuttunut paremmaksi vastatessani, ettei se mitään, vaikkeet ole kuullut minusta mitään, kun en edes kirjoita suomeksi vaan viroksi.

Yleensä jatkokysymyksiä ei tule. Siinä vaiheessa on hyvä vaihtaa puheenaihetta vaikka jalkapalloon.

Totuus on kuitenkin se, että ammattini on kirjoittaminen ja kyllähän se aina keskustelun edessä tavalla tai toisella paljastuu. Kaikki alkoi siitä, kun kirjoitin muistiin yhden tyttäreni keksimän iltasadun ja mokoma julkaisiin kirjana vuonna 2008. Tämän tarinan kirjoitin siis viroksi.

Palaute lukijoilta oli selvää pässinlihaa - Luin kirjasi, milloin seuraava ilmestyy? Samaan aikaan huomasin, että virolaiset käyttivät nimeni edessä titteliä kirjanik eli kirjailija.

Yhden tai kaksi kirjaa vuodessa olen siitä lähtien kirjoittanut. Tällä reissulla Vuonislaidessa ja vanhempieni luona Ilomantsissa on tarkoitus tehdä vuoden 2017 työt.

Pohjois-Karjalaan tulo on minulle aina helppoa, sillä juureni ovat täällä. Jotkut ovat ihmetelleet, miten minunlaisestani junttieinarista on voinut tulla virolainen lastenkirjailija?

Ei siinä mitään poppakonsteja ollut. Tapasin Ilomantsissa virolaisliikan, jonka perässä muutin juuri itsenäistyneeseen Viroon. Olen välillä miettinyt, että jos tämä likka olisi ollut kotoisin Venäjältä, olisinko venäläinen lastenkirjailija? Tuskinpa. Virolaiset ovat minulle veljeskansaa. Vaikka viro kielestä ei aluksi ymmärrä yhtään mitään, niin pikkuhiljaa sitä huomaa, että melkein jokaisella virolaisella sanalla on jokin kytkös

Virossa asuva lastenkirjailija Mika Keränen valmistele kirjansa Hupelissa tammi-helmikuussa.

sukulaiskieleen suomeen. Viroa opiskellessa huomasin myös pohittvani usein suomen kielen saloja.

Tällä hetkellä ajatukseni ovat jo uudessa kirjassa, mutta en uskalla kertoa siitä mitään, sillä ehdin muuttaa mieleni monta kertaa ennen kuin käsikirjoitus on valmis.

Kirjastosta kirjoitani löytyy Kaisu Lahikaisen suomentamana kaksi kappaletta. Ne ovat Oranssi polkupyörä ja Hopeinen aarreark-

ku. Hyvällä tuurilla voi kirjastossa olla myös Maaliviivalla -kirja, jonka kirjoitin suoraan suomeksi. Kirjoitin sen ihan piruuttani äidinkielelläni, jotta näkisin, onnistuuko se enää. Tavallaan onnistui, tavallaan ei, sillä lukijakunta jäi pieneksi, joten tulevaisuudessa jatkan viroksi, kun juttu kerran viroksi luistaa.

*Mika Keränen
Lastenkirjailija*

Minä lähden Pohjois-Karjalaan!

K-Mick alias Mikko Tanskanen avasi loppuvuodesta Kukon näyttelyn "Minä lähden Pohjois-Karjalaan – aivoituksia menneeltä vuodelta". Mikon teokset ovat

moni-ilmeisiä, monet piilokuvallisia ja kaikkiin liittyvä kuvaava teksti.

Tällä tuotteliaalla maalaajalla oli samaan aikaan näyttely myös Helsingissä. Tanskanen vieraili kylällä

muikkumarkkinoiden aikaan ja nyt jälleen hän maalasi joulun - loppiaisenaan Hupelissa.

Kuva: K-Mick

Lukujonoista lumoutunut

ITE-matematikko Antti Karttunen työskenteli Taiteilijaresidenssi Hupelissa loka-marraskuussa 2016. Antti tuli pääasiassa työstämään Racket-ohjelmointiympäristöön liittyvää oppikirjaa, mutta ajautui siinä sivussa tutkimaan lempiaihettaan lukujonoja. Ohjelmoinnin oppikirja liittyy Koodausta kouluun – projektiin, jonka tavoitteena on kehittää avointa oppimateriaalia ohjelmoinnin opettamiseen peruskoulussa. Antti on 2000-luvun alussa toiminut ammattiohjelmoijana, mutta kiihkeä työtahti poltti miehen loppuun ja hän siirtyi freelance-toihin ja on sittemmin toiminut mm. opettajana Metropolia ammattikorkeakoulussa.

Yksinkertaisimmillaan lukujono on esimerkiksi parilliset luvut kaksosesta äärettömään tai alkuluvut eli luvut, joita voi jakaa vain ykkösellä tai itsellään. Kun lukujonoja lähdetään tutkimaan eri tavoilla äärettömyydestä alaspäin, ollaan Antin ja kansainvälisen tutkijajoukon tutkimusalueella.

Pyöräilevä ITE-matematikko löysi tiensä Hupeliin viimekesä-

sellä pyöräilymatkallaan Google Mapsin kautta. Pielisen itäpuolen tutkailut toivat esiin Paaterin ja sieltä mutkien kautta tutkija- ja taiteilijaresidenssin. Antti haki ja pääsi Olvin apurahan turvin työskentelemään Hupeliin. "Olen pikkuhiljaa ruvennut kärsimään meluallergiasta, sillä pienikin häiriöääni keskeyttää hyvin alkaneen ajatuskulun. Hupeli on erinomainen työskentelypaikka, sillä täällä on hiljaista ja rauhallista. Lisäksi täällä on katto korkealla ajatusten kulkea", kertoo Antti.

Antti Karttusen sukujuuret ovat Pohjois-Karjalassa. "Isoisäni Kusti Karttunen toimi opettajana Nurmeksessa. Vanhempi nurmeslainen sukupolvi kuulemma kalpenee vieläkin, kun kuulee isoisäni nimen. Niin pahamaineinen ukko hän on ollut!", naurahtaa Antti. Pohjois-Karjalan rauhassa Antti aikoo lellä jatkossakin ja hän on vuokrannut itselleen talon Kolilta. "Sieltä pääsee kätevästi ympäri Suomea pitämään Racket - koulutuksia opettajille."

Anu Penttinen

Vapaalla, 2010.

"Modernia taidetta taivaan täydeltä"

Kuvataiteilija, taidegraafikko Elsa Ytti työskenteli Hupelissa joulukuun ajan. Kokenut residenssien kulkija saapui Vuonislaidteen kahden kuukauden Pariisissa oleskelun jälkeen. Pitkän evakotaipaleen perimmäinen syy on yksinkertaisesti Helsingin kodissa käynnissä oleva putkiremontti. Työskentely Hupelissa oli lähinnä suunnitelmien ja luonnosten tekemistä, sillä Elsa Ytin työt syntyvät serigrafia- eli silkkipainotekniikalla.

Kontrasti Pariisin ja Hupelin välillä vaati taiteilijalta sulattelua. Pariisilainen residenssi oli kolmelle sadalle kansainväliselle taiteilijalle tarkoitettu keskus, jossa taiteilijan käytössä on yksi suuri, vetoinen ja kylmä tila pienine keittonurkkauksineen. Ympärillä Pariisin ruuhkaisen liikenteen melu ja saasteinen ilma. Hupelissa taas käytössä on uudet, tilavat ja lämpimät huoneet puhtaan luon-

non keskellä. Pariisissa luovuuden lähteinä toimivat kuuluisat museot ja niiden 1800- ja 1900-luvun korkeakulttuurinen taide. Nykytaidetta siellä ei juuri ollut esillä. "Täällä on modernia taidetta taivaan täydeltä. Värit talvisessa maisemassa ovat suunnattoman vaihtelevia." ihastelee Ytti. "Teosten sisältö ohjautuu värin avulla. Voisin tulla tänne pidemmällä harkinta-ajalla valmistellen, kun valo ja väriä on enemmän. Esimerkiksi joskus maaliskuussa. Täällä on loistavat työolosuhteet."

Taiteilijan työn ohella Elsa on toiminut päätoimisena opettajana Oriveden Opistossa ja Taide-ollisessa Korkeakoulussa sekä tuntiopettajana eri taidekouluissa. Niinpä hän suostui mielellään kertomaan Lieksan Keskuskoulun yrittäjyysluokkalisille serigrafian tekemisestä ja tietoteknisten taitojen tärkeydestä myös taiteilijoiden elämässä.

Anu Penttinen